

Voorstel

Onderwerp: Afwegingskader gezinshuizen

Stellers: Adrie de Klerk, Cora Schout

De bestuurscommissie besluit:

1. het afwegingskader gezinshuizen (bijlage 6.3) vast te stellen;
2. de bestaande indeling van vormen gezinshuiszorg en de verschillende tarieven te evalueren en herijken bij de nieuwe aanbesteding.

Samenvatting

Dit voorstel introduceert het gebruik van een afwegingskader bij de plaatsing van jeugdigen in een gezinshuis in Zeeland. Dit is aanvulling op de omschrijvingen van de verschillende vormen van gezinshuiszorg in het Programma van Eisen van de Aanbesteding 2020-2023. Het ingevulde afwegingskader dient als leidraad voor de gesprekken tussen aanbieder, GI en gemeentelijke toegang bij de keuze voor een bepaalde vorm van gezinshuiszorg. Bij het zoeken naar een passend gezinshuis kan het Coördinatiepunt gezinshuizen van de IJZ ondersteunen. Het afwegingskader wordt ingevoerd voor de verdere duur van de huidige (verlengde) contractering.

Aanbeveling voor de toekomstige aanbesteding is om de bestaande indeling van vormen gezinshuiszorg en tarieven te heroverwegen en gebruik te maken van de landelijke handreikingen op dit terrein.

Voorgeschiedenis

Naar aanleiding van het onderzoek “Gezinshuizen in Zeeland; aanzet voor een beleidskader” van november 2021 is door de bestuurscommissie jeugdhulp gevraagd enkele zaken uit te werken. Een daarvan is het opstellen van een nader afwegingskader voor uitvoerende partijen ter onderbouwing van de meest passende vorm van gezinshuiszorg.

Een werkgroep samengesteld uit vertegenwoordigers van aanbieders gezinshuiszorg (Juvent, Vigere, Driestroom, Zorgmuiters), gemeente en IJZ is hiermee aan de slag gegaan.

Argumenten

In het Programma van Eisen van de Aanbesteding 2020-2023 zijn drie varianten van gezinshuiszorg opgenomen:¹

Perceel	Variant	Tarief
Perceel 1	43A31 Gezinshuis - behandelvariant	215,78
Perceel 3 A	44A08 Gezinshuis - begeleidingsvariant	136,06
Perceel 6	44A06 Wonen met begeleiding	111,61

Met betrekking tot het onderscheid naar pleegzorg kan worden gezegd dat het bij gezinshuizen gaat om jeugdigen met complexere problemen waarbij een gezinshuisouder als professionele beroepsopvoeder optreedt. Het onderscheid in tariefstelling tussen de drie vormen heeft te maken met de zorgzwaarte: hoe zwaarder de zorg, des te hoger zijn de eisen aan de gezinshuisouders en de in te zetten begeleiding.

Bij de aanbesteding was geprognostiseerd dat de meeste gezinshuisplaatsingen in perceel 3 A zouden vallen. Echter bleken aanvankelijk meer plaatsingen dan verwacht in perceel 1 plaats te vinden, hetgeen een niet voorzien kostenverhogend effect tot gevolg had. Dit effect

¹ De variant gezinshuis crisis (tarief 164,22) is hier niet in meegenomen. Deze zorg is altijd tijdelijk.

voedde een beeldvorming dat er sprake is van de ontwikkeling van een verdienmodel. Inmiddels is de trend in plaatsingen 1 of 3 A wel veranderd.² Niettemin zijn gaandeweg meer discussies tussen aanbieders en gemeentelijke toegangen ontstaan over de perceelkeuze (en daarmee tarief) van de gezinshuiscare. Dit is een ongewenste situatie.

Het afwegingskader is een hulpmiddel om de afstemming en samenwerking rond de plaatsing in een gezinshuis te verbeteren. *Uitgangspunt hierbij is niet het perceel maar de ondersteuningsbehoefte van de jeugdige.* Die behoefte bepaalt welk type gezinshuiscare het meest van toepassing is.

Vervolgens is er het vraagstuk van de juiste match met een gezinshuis. Hierbij spelen verschillende factoren een rol. In principe zijn per type gezinshuiscare de vereisten uit het Programma van Eisen leidend, maar kan ook sprake zijn affiniteit met een bepaalde doelgroep, subregio-specifieke voorkeuren, de mate van opvoedbelasting voor de gezinshuisouders, de begeleidingsintensiteit, het aantal reeds aanwezige kinderen enzovoorts. Bij de zoektocht naar een gezinshuisplek verdient het daarom aanbeveling dat GI's of toegangen ook gebruik maken van het Coördinatiepunt van de Inkooporganisatie jeugdhulp Zeeland (IJZ). Hier is het meest actuele beeld van de bezetting en openstaande plaatsen bij de circa 35 gezinshuizen in Zeeland. De zorgmakelaar van het Coördinatiepunt kan goede ondersteuning bieden bij de (voor)selectie van een gezinshuis. Zeker wanneer er de beschikbaarheid is over een ingevuld afwegingskader.

Uitwerking afwegingskader

Een van de zaken waar de werkgroep tegenaan liep was dat de productomschrijvingen uit het Programma van Eisen soms niet compleet, soms onvoldoende onderscheidend en voor meer uitleg vatbaar zijn (*overzicht in bijlage Vergelijking percelen*). Zo zijn begrippen als 'complex', 'veel voorkomend' en 'minder voorkomend' niet gedefinieerd in de relatie naar zwaarte en intensiteit van de benodigde ondersteuning. Verder is er onduidelijkheid rond het begrip 'behandeling' in perceel 1. Niets staat opgenomen of hier een eind aan kan zitten, wanneer tussentijds afschaling/omzetting mogelijk is. Er dienen daarom afspraken te zijn maken over monitoring en evaluatie van de plaatsing.

Tijdens de bijeenkomsten heeft de werkgroep de essenties van de drie varianten veelvuldig besproken. Deze zijn hieronder in steekwoorden vevat:

Perceel	Variant	Tarief	Steekwoorden zorg
Perceel 1	43A31 Gezinshuis - behandelvariant	215,78	Deze gezinshuiscare is intensief, specialistisch en gaat vaak gepaard met complexe gedragsproblematiek en/of een (of meer) kindeigen diagnoses .
Perceel 3 A	44A08 Gezinshuis - begeleidingsvariant	136,06	Bij deze zorg gaat het niet zozeer (meer) om (combinaties van) complexe problematiek maar is wel een 7x24 uur

² Tussen 1/1/2021 en 1/3/2023 is het aantal perceel 1 - plaatsen afgenomen van 43 naar 25. Daartegenover is over dezelfde periode voor perceel 3A - plaatsen een stijging van 37 naar 54 vast te stellen (bron: IJZ 14 maart 2023).

			professioneel opvoedklimaat vereist .
Perceel 6	44A06 Wonen met begeleiding	111,61	Deze zorg kenmerkt zich vooral door een beschermde woonomgeving aan jeugdigen die niet thuis kunnen wonen.

Om de essenties van vooral de verschillen tussen 1 en 3 A nader te duiden hebben alle partijen uit de werkgroep vervolgens hun gedragsdeskundigen gevraagd welke invalshoeken zij onderscheidend en zwaarwegend achten in een op te stellen afwegingskader voor de keuze van type gezinshuiszorg. De opbrengst van deze uitvraag is uitgewerkt in een afwegingskader ingedeeld volgens 5 categorieën criteria:

- Algemeen Dagelijkse Levensverrichtingen (ADL)
- Gedragsproblematiek
- Psychiatrische problematiek/ verstandelijke beperking/ hechtingsproblematiek/ trauma
- Psychosociaal functioneren in sociale omgeving (school, dagbesteding, sport)
- Netwerk/ ouders

Deze criteria sluiten aan op indelingen die ook in andere regio's gehanteerd worden, bijvoorbeeld in Zuid Holland en Gelderland. Over de weging per categorie en de duiding van het totaal is afgesproken dat de betrokken professionals (bij organisaties en verwijzers) hiervoor een systeem van plussen (+) kunnen hanteren. Er is bewust voor gekozen per type gezinshuiszorg geen specifiek score te hanteren omdat het afwegingskader niet bedoeld is als rekentool maar als hulpmiddel in de gezamenlijke afweging welk type gezinshuiszorg het meest in aanmerking komt voor de betrokken jeugdige.

In de bijlage treft u het tot stand gekomen *afwegingskader gezinshuiszorg* aan.

Recapitulatie

Geadviseerd wordt om gedurende de verlenging van de lopende contractering dit afwegingskader te gebruiken voor de bepaling van het type gezinshuiszorg. Het voorstel voor de uitvoeringspraktijk is als volgt:

- standaard bij een eerste plaatsing dit afwegingskader invullen en van te voren contact leggen met de toegang. Dit verrijkt de uiteindelijke keuze.
- minimaal 1x per jaar de plaatsing evalueren.
- bij verlenging in onderling overleg bepalen of het afwegingskader behulpzaam is.

Voor het zoeken naar een specifiek gezinshuis kan het Coördinatiepunt gezinshuizen van IJZ ondersteunen. IJZ doet verder de overall monitoring op de trend(s) binnen alle vormen van gezinshuiszorg.

Consequenties, inclusief risico's

Het afwegingskader gaat uit van de ondersteuningsbehoefte van de jeugdige en is een hulpmiddel dat naar verwachting leidt tot een betere afstemming tussen organisaties, GI en toegang. De partijen uit de werkgroep hebben zich verbonden met dit afwegingskader. Het is daarom van belang dat zij actief dit afwegingskader met de achterban delen

Dit sluit niet uit dat alle discussies hiermee uit de wereld zijn. Het is daarom de aanbeveling om bij de nieuwe aanbesteding de huidige varianten gezinshuiszorg en tarieven goed te evalueren en te overwegen op welke punten aanpassingen nodig zijn.

Financiën

Er zijn geen directe financiële veranderingen gemoeid met het invoeren van dit afwegingskader.

Uitvoering/Planning

Juni 2023: besluit afwegingskader, hierna gebruik in praktijk
Vanuit IJZ worden de gezinshuisproducten gemonitord
2024: evaluatie met oog op nieuwe aanbesteding

Communicatie

De communicatie aan stakeholders verloopt in principe via IJZ. Het wordt ook meegenomen in de Nieuwsbrief van IJZ.

Bijlagen:

- vergelijking percelen
- afwegingskader gezinshuiszorg

Proces rondom dit advies:

Hier aangeven hoe het proces rondom dit advies moet lopen:

- X besluit bestuurscommissie
- 0 standpunt portefeuillehoudersoverleg
- 0 besluit college
- 0 besluit gemeenteraad
- 0 betrekken/advies vragen adviesraden

Bespreking Transformatieoverleg:

Datum Transformatieoverleg: 8 mei 2023

Wijzigingen n.a.v. bespreking in Transformatieoverleg: N.v.t.

Advies vanuit Transformatieoverleg: Het Transformatieoverleg stemt in met het voorstel. En adviseert het voorstel aan te bieden aan de bestuurscommissie IJZ op 1 juni 2023.